

Vidiecke stavby v európskych regiónoch

Nitra, 10. september 2019

SLOVENSKÁ LEGISLATÍVA K ENVIRONMENTÁLNEMU VPLYVU CHOV ZVIERAT A JEJ POROVNANIE S OSTATNÝMI KRAJINAMI EURÓPY

Štefan Mihina

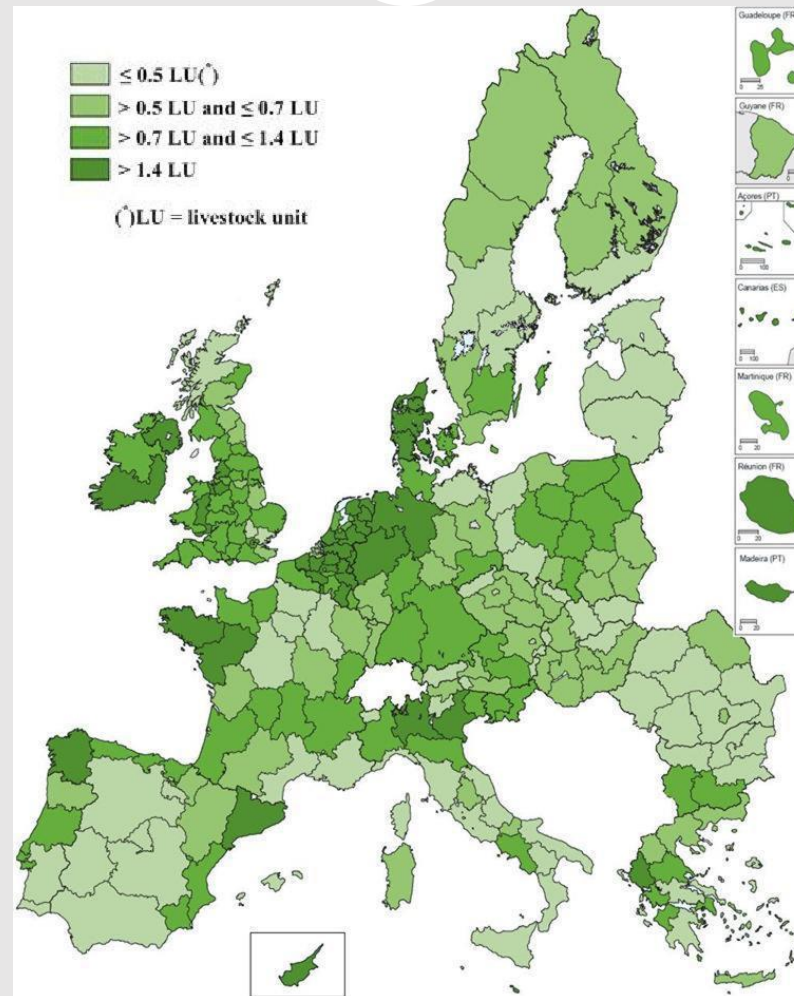
**Slovenská poľnohospodárska univerzita
v Nitre**

Potenciálne negatívne vplyvy intenzívneho chovu zvierat na životné prostredie

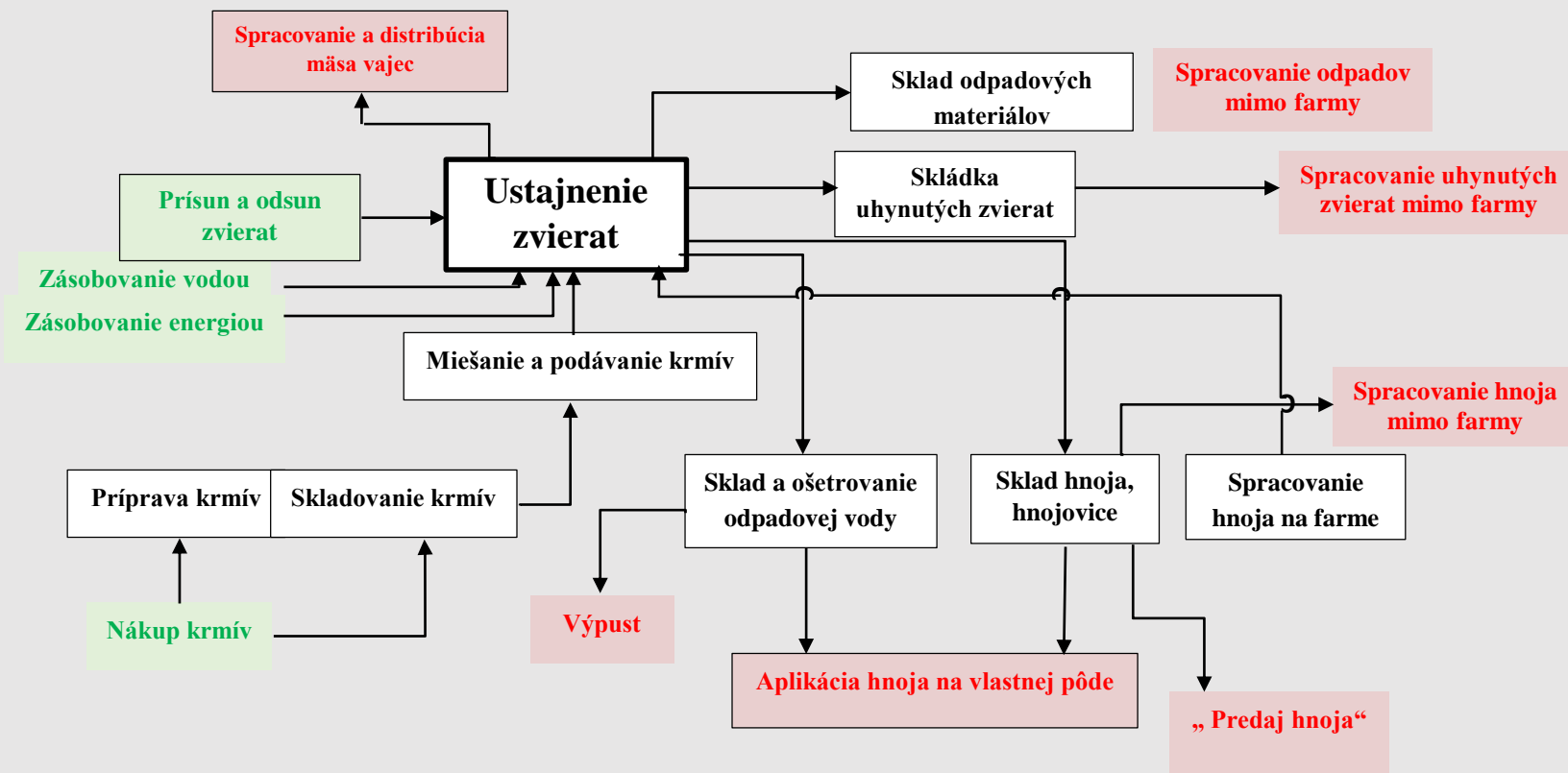

- Znečistenie povrchových i podzemných vôd
- Acidifikácia prostredia
- Eutrofizácia vody, pôdy
- Znečistenie vzduchu (najmä amoniak, prach, bioaerosoly atď.)
- Zvýšenie skleníkového efektu
- Vysušovanie
- Zápach, hluk, šírenie ťažkých kovov, toxických látok, patogénov vrátane rezistentných na antibiotiká
- Zvyšky liečiv vo vodách
- Existujú tiež pozitívne environmentálne aspekty: náhrada minerálnych hnojív

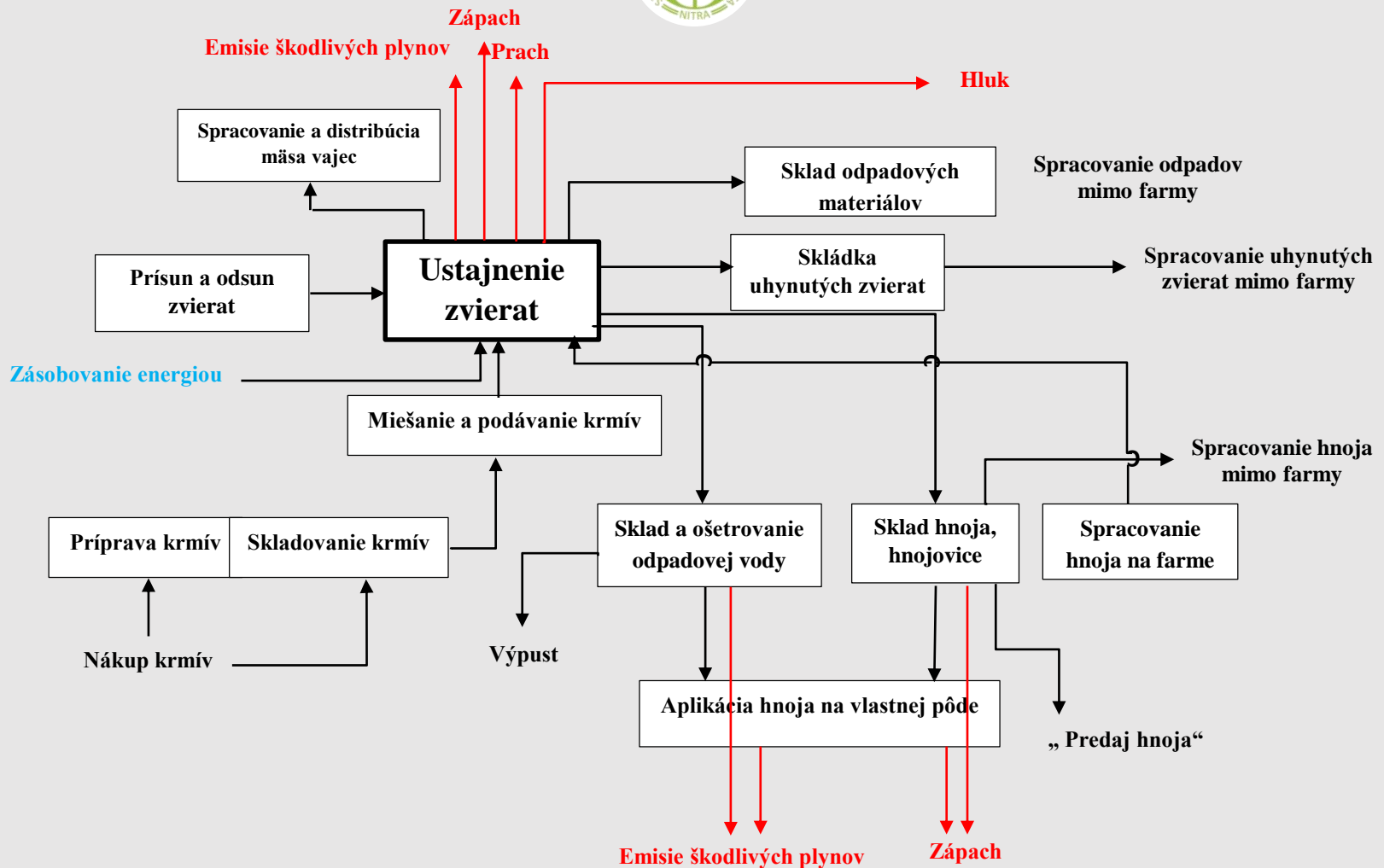
Hustota hospodárskych zvierat v Európe

Vstupy a výstupy z chovu zvierat

Škodliviny z chovu zvierat

Opatrenia na zmiernenie vplyvu chovu zvierat na životné prostredie

Hodnotenie rovnováhy vstupov a výstupov (Live Cycle Assessment) a z toho vyplývajúce opatrenia

Represívne opatrenia: Legislatíva (slovenská, na úrovni EÚ)

Opatrenia na zmiernenie vplyvu chovu zvierat na životné prostredie **Slovensko**

Na Slovensku existuje všeobecne platná legislatíva k ochrane ovzdušia, ktorá obsahuje aj oblasť chovu zvierat

- Zákon NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
- Vyhláška č. 410/2012 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduší

Zaraďuje veľkokapacitné farmy zvierat medzi veľkých a stredných znečisťovateľov

Opatrenia na zmiernenie vplyvu chovu zvierat na životné prostredie **Slovensko**

- Úradný vestník 8/2008 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky
Určuje emisné faktory, nízkoemisné technológie a zariadenia aj pre chov zvierat
- Zákon 401/1998 Poplatky za znečistenia ovzdušia
Pre chov zvierat neexistuje nikde v Európe, iba na Slovensku

Opatrenia na zmiernenie vplyvu chovu zvierat na životné prostredie EÚ

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných

V súčasnosti prebieha proces implementácie (súčasť systému IPKZ a integrovaného povoľovania)

Prechodné obdobie 4 roky

Do roku 2021 povinnosť zaviesť vo všetkých krajinách EÚ

Vykonávacie rozhodnutie 2017/302 sa vzťahuje na:

Farmy intenzívneho chovu hydiny a ošípaných s kapacitou

- Viac ako 40 000 ustajňovacích miest pre hydinu.
Na Slovensku ich je 78
- Viac ako 2 000 ustajňovacích miest pre ošípané (nad 30 kg).
Na Slovensku ich je 44
- Viac ako 750 ustajňovacích miest pre prasnice.
Na Slovensku ich je 9

Opatrenia na zmiernenie vplyvu chovu zvierat na životné prostredie EÚ

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných

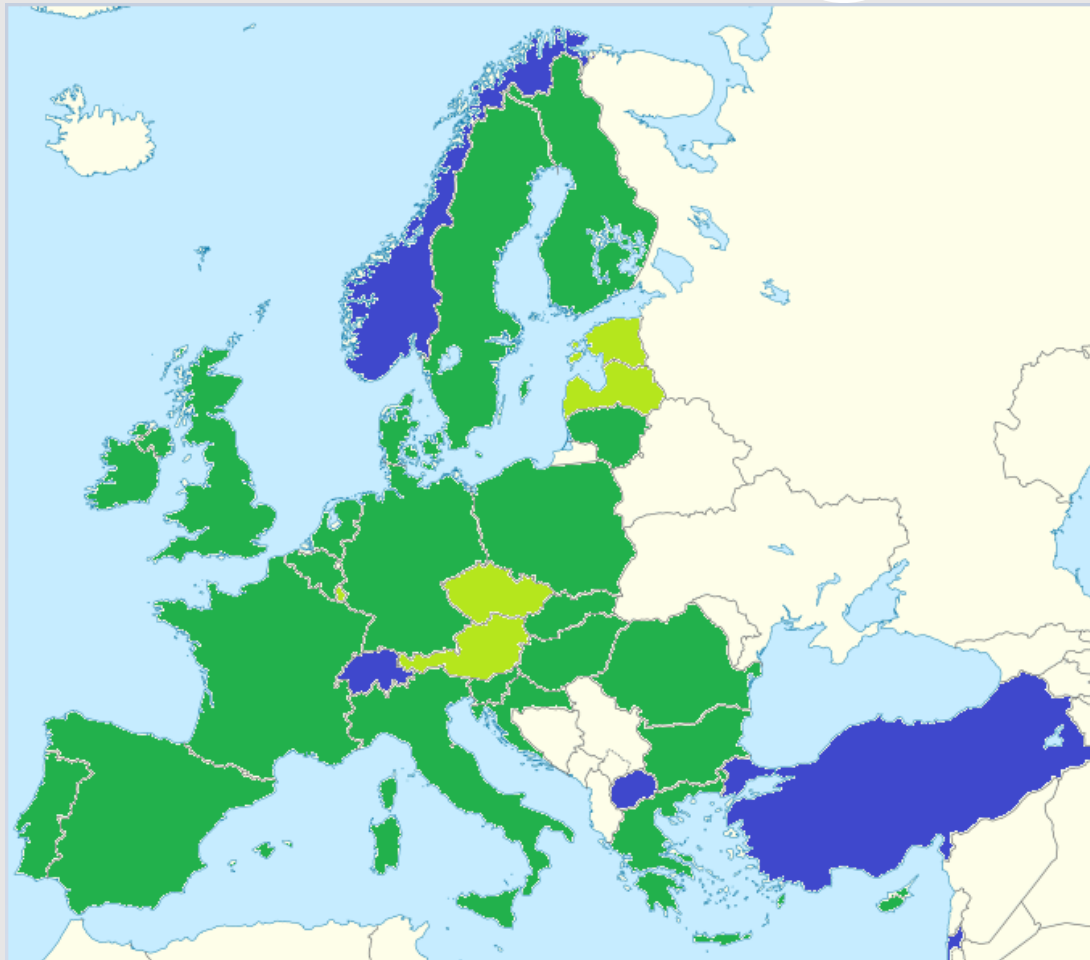
1. Všeobecné závery o BAT
2. Závery o BAT pre intenzívny chov ošípaných
3. Závery o BAT pre intenzívny chov hydiny
4. Opis techník

Opatrenia na zmiernenie vplyvu chovu zvierat na životné prostredie

Porovnanie legislatívy medzi krajinami Európy:
Výstup medzinárodného projektu COST za účasti SPU

Porovnanie legislatívy medzi krajinami EÚ

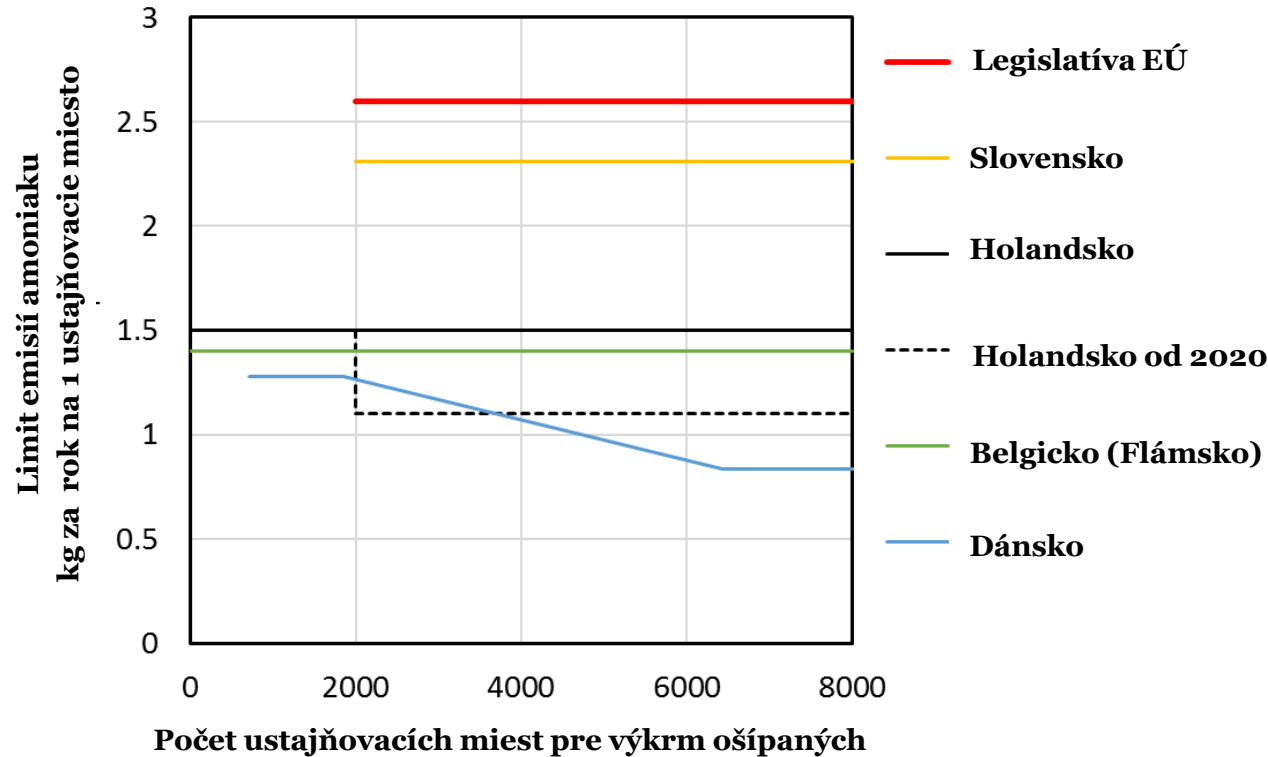

- Zúčastnené krajiny EÚ
- Zúčastnené nečlenské krajiny EÚ
- Nezúčastnené krajiny EÚ

Porovnanie legislatívy medzi krajinami EÚ

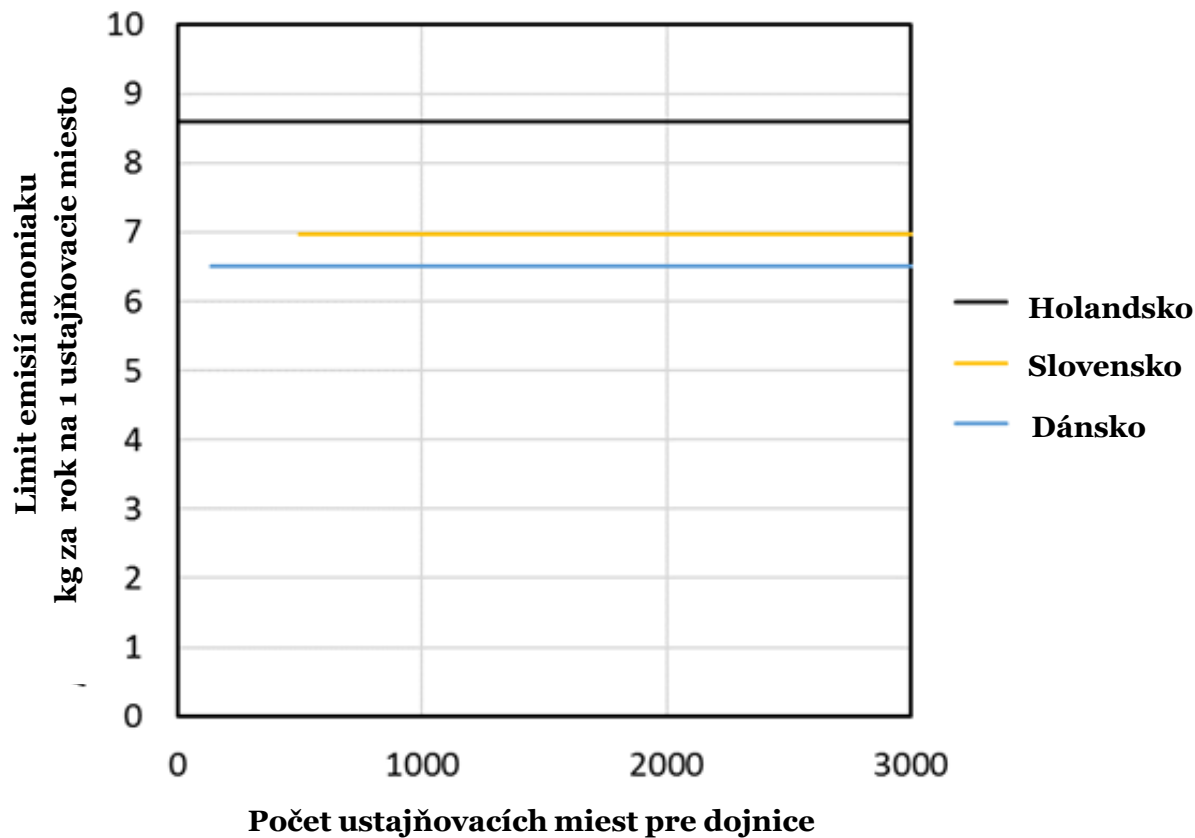
Štyri krajiny majú striktnejší limit na produkciu amoniaku ako je legislatíva EÚ z roku 2017

Porovnanie legislatívy medzi krajinami EÚ

Tri krajiny majú stanovené limity pre dojnice

Porovnanie legislatívy medzi krajinami EÚ

- Päť krajín (Belgicko - Flámsko, Dánsko, Holandsko, Švédsko a Švajčiarsko) zaviedli mimoriadne prísne požiadavky na emisie amoniaku v blízkosti špeciálnych oblastí citlivých na amoniak.
- Vyhláška EÚ z roku 2017 sa zatiaľ začala implementovať iba v 6 krajinách EÚ.
- Vlastný výklad vyhlášky EÚ z roku 2017 má zatiaľ jedna krajina.

Rovnaké problémy pre všetky farmy v EÚ

Pri zavádzaní navrhovaných najlepších dostupných techník (BAT – vyhláška EÚ 2017) je potrebné brať do úvahy

- Environmentálny benefit všeobecne a v konkrétnych podmienkach
- Možné negatívne efekty na iné techniky a procesy
- Obmedzujúce faktory zavedenia BAT techniky
- Ekonomická náročnosť zavedenia BAT techniky
- Motivácia a faktory podporujúce zavedenie BAT techniky

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

stefan.mihina@uniag.sk